

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTON ASIAKIRJAT

KAUPUNGINHALLITUKSEN MIETINNÖT

N:o—7 1976

Palolautakunnan ja palolaitoksen uusien johtosääntöjen hyväksyminen.

Palolautakunta mainitsee, että vuoden 1976 alussa voimaan tulleella palo- ja pelastustoimesta annetulla lailla on kumottu kuntakohtaiset palotoimen ohje- ja johtosäännöt. Sanottu laki ei tunne kunnallisia palojärjestyksiä. Näin ollen myös palojärjestys on lakannut olemasta voimassa vuoden 1976 alusta lukien. Palojärjestykseen sisältyneitä määräyksiä on otettu em. lain nojalla annettuun asetukseen, minkä lisäksi myös sisäasiainministeriö tulee antamaan tarkempia ohjeita.

Lautakunta ilmoittaa, että palo- ja pelastustointa koskevia kuntakohtaisia johtosääntöjä tarvitaan kuitenkin edelleen. Lautakunta viittaa palopäällikön laatimaan selvitykseen johtosääntöjen uudistamisesta. Selvitys on mietinnön liitteenä B.

Lautakunta esittää, että sen ja palolaitoksen johtosäännöt hyväksyttäisiin edellä mainitun selvityksen liitteiden B1 ja B2 mukaisesti.

Ratkaisuvallan siirtämistoimikunta ilmoittaa, että se on osallistunut po. johtosääntöehdotusten valmistelutyöhön ja että sen taholta esitetyt näkökohdat on otettu niissä huomioon. Näin ollen toimikunnalla ei ole ehdotuksiin nähden huomautettavaa.

Khs ilmoittaa, että palolautakunnan ja palolaitoksen aikaisemmat johtosäännöt on vahvistettu 3. 11. 1954. Kaupungin palojärjestys on puolestaan vahvistettu 13. 5. 1965.

Khs ilmoittaa vielä, että *Kvsto* päätti 14. 1. 1976 (asia n:o 14) palo- ja pelastustoimesta annetun lain voimaan tulon palolautakunnan kokoonpanoon vuodeksi 1976 aiheuttamista muutoksista.

II

Edellä olevan perusteella Khs esittää Kvston päätettäväksi,

- 1) *että Helsingin kaupungin palolautakunnan johtosääntö hyväksytään liitteen B1 mukaisena sekä*
- 2) *että Helsingin kaupungin palolaitoksen johtosääntö hyväksytään liitteen B2 mukaisena.*

Helsingissä 3. 5. 1976

V a k u u d e k s i :
Yrjö Salo

PALOLAUTAKUNTA

23. 3. 1976

N:o 32

Kaupunginhallitukselle

Asia: Palolautakunnan ja palolaitoksen johtosääntöjen uudistaminen

Vuoden 1976 alussa voimaan tullut uusi palo- ja pelastuslainsäädäntö on kumonnut aikaisemmat kuntakohtaiset palotoimen ohje- ja johtosäännöt. Uuden lainsäädännön mukaan ei enää vahvisteta kuntakohtaisia palojärjestyksiä. Vastaavat säännökset sisältyvät osittain uuteen lainsäädäntöön, taikka tullaan antamaan aikanaan sisäasiainministeriön päätöksinä tai ohjeina. Kuntakohtaiset palo- ja pelastustointa koskevat johtosäännöt ovat edelleen tarpeen.

Palolautakunta ja palolaitos ovat seuranneet tiiviisti nyt voimaan tulleen lainsäädännön valmistelua ja ottaneet sen edellyttämät näkökohdat huomioon jo viime vuosien talousarvioissa. Tästä puolestaan johtuu, että palolautakunta ja palolaitos ovat ilman merkittävämpiä muutoksia valmiit vastaanottamaan uuden lainsäädännön velvoitteet.

Palopäällikkö on laatinut lautakunnan toimeksiannon perusteella oheisena seuraavan 17. 3. 1976 päivätyn selvityksen palolautakunnan ja palolaitoksen johtosääntöjen uudistamisesta, johon palolautakunta puolestaan yhtyy.

Yllä lausuttuun viitaten palolautakunta esittää, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin kumoutuneiden palolautakunnan sekä palolaitoksen johtosääntöjen korvaamiseksi edellä mainitun selvityksen liitteiden B1 ja B2 sisältämien ehdotusten mukaisilla uusilla johtosäännöillä.

O. Vanhala
Puheenjohtaja

Kari Lehtokangas
Sihteeri

**HELSINGIN KAUPUNGIN
PALOLAITOS**
17. 3. 1978

Läite B

Selvitys palolautakunnan ja palolaitoksen johtosäätöjen uudistamisesta toimenpide-ehdotuksineen

Palolautakunnalle

Sen jälkeen kun laki sekä asetus palo- ja pelastustoimesta tulivat voimaan 1. 1. 1976, päätti palolautakunta 13. 1. 1976 pitämässään kokouksessa kehoittaa palopäällikköä ryhtymään toimenpiteisiin palolautakuntaa ja palolaitosta koskevan säännösten uudistamiseksi.

Saatuani annetun tehtävän suoritetuksi luovutan kunnioittavasti oheisen asiaa koskevan selvityksen toimenpide-ehdotuksineen palolautakunnalle.

Samalla ehdotan, että palolautakunta päättäisi kaupunginhallitukselle tehtävässä esityksessä pyytää ryhdyttäväksi toimenpiteisiin palolautakunnan ja palolaitoksen johtosääntöjen uudistamiseksi tämän selvityksen kohdissa 3.2. ja 3.3. olevien ehdotusten mukaisesti.

Helsingissä maaliskuun 17. päivänä 1976

Rainer Alho

Sisällysluettelo

	sivu
1. Johtosääntökysymyksen aikaisemmat vaiheet	9
2. Uusi palo- ja pelastuslainsäädäntö ja sen vaikutus Helsingin kaupungin palo- ja pelastustoimeen sekä palolaitoksen järjestysmuotoon	10
2.1. Uusi lainsäädäntö ja kumoutuneet säännökset	10
2.2. Uuden palo- ja pelastuslainsäädännön sisältämät tärkeimmät muutokset	10
2.3. Valtion mukaantulo kunnan palo- ja pelastustoimen rahoitukseen	11
2.4. Sairaankuljetustoimen uudelleenjärjestelyn huomioon ottaminen palolaitoksessa	11
2.5. Muita näkökohtia palolaitoksen järjestysmuotoa uudistettaessa	11
3. Ehdotus palolaitoksen järjestysmuotoa ja hallintoa koskevaksi säännöstenä	12
3.1. Yleistä	12
3.2. Helsingin kaupungin palolautakunnan johtosääntö	12
3.3. Helsingin kaupungin palolaitoksen johtosääntö	12
3.4. Virkajärjestelyt ja ehdotuksen taloudelliset vaikutukset	13

LIITTEET

- Helsingin kaupungin palolautakunnan johtosääntö *Liite B1*
- Helsingin kaupungin palolaitoksen johtosääntö *Liite B2*
- Organisaatiokaavio *Liite B3*

1. Johtosääntökysymyksen aikaisemmat vaiheet

Palolautakunnan ja palolaitoksen johtosääntöjen tarkistamiskysymys on ollut vireillä jo vuodesta 1962 lukien. Erilaisten yhteensattumien sekä viime kädessä vuodesta 1970 vireillä olleen palolainsäädännön tarkistustyön johdosta asian käsittely on ollut tarkoituksenmukaisuussyistä siirrettyä aina nyt tapahtuneen uuden lainsäädännön voimaantuloon saakka.

Asian aikaisemmista käsittelyvaiheista mainittakoon seuraavaa:

Kaupunginhallitus päätti 30. 8. 1962 pöytäkirjan 2256 §:n kohdalla asettaa komitean tarkistamaan palolautakunnan, palolaitoksen ja nuohoustoimen johtosääntöjä ja palolaitoksen sisäpalvelussääntöä sekä tutkimaan nuohoustoimeen mahdollisesti tehtäviä muutoksia. Komitea sai työnsä valmiiksi 29. 5. 1967. Kaupunginhallitus päätti 11. 5. 1970 pöytäkirjan 1328 §:n kohdalla merkitä tiedoksi sanotun komitean antaman mietinnön ja kehoittaa palolautakuntaa yhdessä palopäällikön kanssa

1. ryhtymään valmistelemaan palolautakunnan ja palolaitoksen johtosääntöjen uudistamista huomioon ottaen Suomen Kaupunkiliiton uudet mallijohtosäännöt,

2. tutkimaan sisäpalvelussäännön uudistamisen tarvetta tai sen tilalle ehkä vahvistettavan muun sitä vastaavan säännön aikaansaamista,

3. harkitsemaan ryhtymistä tarpeellisiin uudisrakennustoihin, joita sääntökomiteakin on käsitellyt, kuitenkin kehityksen vaatimat muutokset huomioon ottaen,

4. tutkimaan mahdollisesti tarpeellisiksi osoittautuvat virkojen muutokset ja palkkauksen tarkistukset,

5. tutkimaan henkilöstön tarpeen muuttuneiden olosuhteiden pohjalta sekä

6. tutkimaan asialliset rationalisointitoimenpiteet ja

7. tekemään asian johdosta aikanaan ehkä tarpeelliset esitykset

Palolautakunta asetti edellä olevan johdosta kokouksessaan 25. 8. 1970 pöytäkirjan 191 §:n kohdalla keskuudestaan jaoston valmistelemaan johtosääntöjen tarkistamista. Kyseinen johtosääntöjaosto sai mietintönsä valmiiksi 12. 11. 1971, johon perustuen palolautakunta puolestaan teki 23. 11. 1971 esityksensä kaupunginhallitukselle. Esitys sisälsi ehdotukset palolautakunnan ja palolaitoksen johtosäännöiksi.

Palolautakunnan ehdotusta käsiteltiin kaupunginkansliassa 24. 4. 1973 saakka, jolloin sairaalatointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti palauttaa ehdotuksen palolautakunnalle uudelleen valmisteltavaksi. Palautuksen syynä olivat jo tuolloin odotettavissa olleet merkittävät muutokset palo- ja pelastuslainsäädännössä. Palolaitoksen kehittämisessä on kuitenkin noudatettu soveltuvin osin palolautakunnan johtosääntöjaoston mietinnössä omaksuttuja periaatteita.

Vaikka johtosääntökysymys onkin ollut pöydällä, on palolaitosta voitu vuosittain talousarvioiden yhteydessä kehittää uutta lainsäädäntöä ennakoiden. Tämä on ollut mahdollista siitä syystä, että palopäällikkö sekä eräät muut laitoksen virkamiehet ovat osallistuneet uuden lainsäädännön valmisteluun sen eri vaiheissa ja voineet esityksissään palolautakunnalle ennakoida nyt voimaan tulleita säännöksiä. Palolaitoksen järjestysmuoto on näin ollen ollut käytännössä jatkuvan kehittelyn alaisena. Tästä puolestaan johtuu, että uuden lainsäädännön edellyttämät muutokset tulevat Helsingin kaupungin palolautakunnan ja palolaitoksen kohdalla olemaan enää tässä vaiheessa verraten vähäiset.

2. Uusi palo- ja pelastuslainsäädäntö ja sen vaikutus Helsingin kaupungin palo- ja pelastustoimeen sekä palolaitoksen järjestysmuotoon

2.1. Uusi lainsäädäntö ja kumoutuneet säännökset

Tammikuun 1 päivänä 1976 voimaan tulleet laki palo- ja pelastustoimesta (N:o 559/75) sekä asetus palo- ja pelastustoimesta (N:o 1089/75) kumosivat samalla vanhan palolainsäädännön (Palolaki n:o 462/60 ja paloasetus n:o 359/61) sekä sen nojalla annetut säännökset. Näin ollen kumoutui myös Helsingin kaupungin 13. 5. 1965 vahvistettu palojärjestys. Helsingin kaupungin palolautakunnan 3. 11. 1954 vahvistettu johtosääntö sekä samana päivänä vahvistettu Helsingin kaupungin palolaitoksen johtosääntö olivat kumoutuneet jo vuoden 1960 palolain voimaan tullessa. Sama koskee Helsingin kaupungin palolaitoksen sisäpalvelussääntöä, joka oli vahvistettu 24. 9. 1958.

Palo- ja pelastustoimesta annetun lain rinnalle tuli samanaikaisesti voimaan laki kunnille palo- ja pelastustoimen kustannuksiin myönnettävistä valtionosuuksista ja -avustuksista (N:o 560/75), jota on käsitelty lähemmin kohdassa 2.2.

2.2 Uuden palo- ja pelastuslainsäädännön sisältämät tärkeimmät muutokset

Kunnallisten ohje- ja johtosääntöjen osalta todettakoon, ettei uusi lainsäädäntö enää sisällä säännöksiä kuntakohtaisista palojärjestyksistä, joista näin ollen luovutaan kokonaan. Vastaavat säännökset tullaan antamaan tarpeen vaatiessa sisäasiainministeriön päätöksinä. Osa entisten palojärjestysten määräyksistä on jo sisällytetty palo- ja pelastustoimesta annettuun asetukseen. Edellä lausutusta johtuen ei tämä selvitys ja ehdotus sisällä palojärjestyksestä koskevia osia. Palojärjestyksestä luopuminen on otettu huomioon johtosääntöehdotuksissa.

Uuden lainsäädännön tärkeimpänä sisältönä on pelastustoimen liittäminen kunnan palotoimen hoidettavaksi. Palotoimeen kuuluvat palo- ja pelastustoimesta annetun lain 1 §:n 2 momentin mukaan palonehkäisy, jonka tarkoituksena on ennalta ehkäistä tulen irtipääsy taikka helpottaa palon sammuttamista tai rajoittamista ja siitä aiheutuvan vaaran torjumista sekä sammutus- ja muut toimenpiteet tulipalon yhteydessä.

Saman lainkohdan 3 momentin mukaan luetaan pelastustoimeen sellaiset räjähdysonnettomuuden, öljyvahingon, sortuman, liikenneonnettomuuden, kaasu- tai nestevuodon, tulvan, rankkasateen tai näihin verrattavan onnettomuuden taikka luonnontapahtuman johdosta uhrien pelastamiseksi ja aiheutuneiden vahinkojen taikka ilmenneen vaaran torjumiseksi tai rajoittamiseksi tarpeelliset toimenpiteet, joista taroituksenmukaisesti voidaan huolehtia palotoimen viranomaisten toimesta.

Helsingin kaupungin palolaitos on näin ollen saanut hoidettavakseen uuden lakisääteisen tehtävän eli kaupungin pelastustoimen kaikkine osatoimintoineen. Pääkaupungin kohdalla uusien tehtävien vastaanottoa helpottaa merkittävästi se, että vanhan palolain perusteella annetun, ja nyt kumoutuneen Helsingin kaupungin palojärjestyksen 6 § sisälsi määräyksen, jonka mukaan palokunnan tuli antaa apuaan paitsi tulipaloissa myös muissa onnettomuustapauksissa milloin kiireellistä ja järjestettyä apua tarvittiin. Tämän kuntakohtaisen säännöksen perusteella Helsingin kaupungin palo-

laitos ja kaupungin sopimuspalokunnat ovat itse asiassa hoitaneet jo entuudestaan huomattavan osan nyt lakisääteisiksi tulleista tehtävistä. Helsingin kaupungin palolaitoksen kokemuksia on suorastaan käytetty hyväksi valtakunnallisissa järjestelyissä, jotka nykyään vastaavat myös entistä paremmin pääkaupungin palo- ja pelastustoimen tarpeita. Kaikesta edellä olevasta johtuu, ettei pelastustoimen liittäminen palolaitoksen tehtäviin edellytä Helsingin kaupungin kohdalla mainittavampia uudelleenjärjestelyjä toimintojen osalta. Uudet tehtävät tulevat sen sijaan otettavaksi huomioon palolaitoksen järjestysmuotoa koskevia säännöksiä uudistettaessa.

2.3. Valtion mukaantulo kunnan palo- ja pelastustoimen rahoitukseen

Merkittävä muutos aikaisempaan on valtion osallistuminen palo- ja pelastustoimen rahoitukseen. Laki kunnille palo- ja pelastustoimen kustannuksiin suoritettavista valtionosuuksista ja -avustuksista (N:o 560/75), joka tuli voimaan 1. 1. 1976, merkitsee valtion osallistumista palo- ja pelastustoimen käyttökustannuksiin ja aluehälytyskeskuksen perustamis- ja käyttökustannuksiin.

Helsingin kaupungin kohdalla tämä tarkoittaa kaupungin taloudellisen kantokykyluokan mukaisesti 20 % suuruisia valtionosuutta palo- ja pelastustoimen kustannuksiin vuodesta 1978 alkaen.

2.4. Sairaankuljetustoimen uudelleenjärjestelyn huomioon ottaminen palolaitoksen kohdalla

Kaupungin sairaankuljetustoimi on vuodesta 1904 ollut palolaitoksen hoidossa. Vuonna 1972 voimaan tullut kansanterveyslaki (N:o 66/72) siirsi vastuun sairaankuljetuksen järjestelystä terveyslautakunnalle ja terveyskeskukselle. Helsingin kaupungin kohdalla tämä merkitsi kuitenkin vain hallinnollista uudelleenjärjestelyä varsinaisen sairaankuljetustoiminnan jäädessä edelleen palolaitoksen hoitoon. Tämä järjestely vahvistettiin kaupunginvaltuuston annettua 17. 12. 1975 palolaitokselle sairaankuljetusta koskevan järjestämismääräyksen, jonka mukaan palolaitos hoitaa tätä tehtävää terveyskeskuksen laskuun. Tämä järjestely on otettu huomioon johtosääntöehdotuksissa.

2.5. Muita näkökohtia palolaitoksen järjestysmuotoa uudistettaessa

Helsingin kaupungin palolaitos tulee mitä todennäköisimmin olemaan koko pääkaupunkiseudun keskusorganisaationa muun muassa öljyvahinkojen torjuntaa koskevassa kuntien yhteistoiminnassa sekä maa- että vesistöalueilla. Vireillä on myös suunnitelma, jonka mukaan Helsingin kaupungin palolaitoksen hälytyskeskus tulisi määrättäväksi noin 10 kuntaa käsittävän hälytysalueen yhteiseksi aluehälytyskeskukseksi. Nämäkin mahdolliset järjestelyt on otettu huomioon johtosääntöehdotuksissa. Muita vaikutuksia ei tähän mennessä ole vielä selvitetty eikä se olisi tarpeellistakaan tässä vaiheessa.

Edellä olevan lisäksi on Helsingin kaupungin palo- ja pelastustoimen hallintoa ja järjestysmuotoa uudistettaessa otettava huomioon uudenaikaisen rationalisoinnin vaatimukset sekä Helsingin kaupungin hallinnossa viime vuosina noudatetut delegointitavoitteet. Ratkaisuvaltaa on siis pyrittävä siirtämään kunnallisen demokratian sallimissa rajoissa kaupungin keskushallinnolta palolautakunnalle ja vastaavasti palolautakunnalta sen alaisille viranomaisille.

Palo- ja pelastustointia koskevia kunnallisten keskusjärjestöjen johtosääntömalleja ei vielä ole käytettävissä, joten niihin ei ole voitu nojautua tässä selvityksessä. Toisaalta on myös todettava, etteivät nämä mallit ole yleensä soveltuneet Helsingin kaupungin tarpeisiin sen paremmin palotoimen kuin useimpien muiden hallinnonalojen kohdalla.

Nuohoustoimen järjestelyä ei ole tarpeen käsitellä palo- ja pelastustoimen varsinaisten johtosääntöjen yhteydessä nyt esitettyä laajemmin. Tätä erityiskysymystä voidaan käsitellä lähemmin vasta sen jälkeen kun vireillä oleva nuohoustoimen valtakunnallinen selvitys on valmistunut.

Todettakoon vielä, että kaupunginhallituksen kappaleessa 1 selostetun 11. 5. 1970 tekemän päätöksen 5) kohdan tarkoittama henkilöstötarvetta koskeva selvitys ei liity nyt kysymyksessä olevaan hallinto-organisaation uudistamiseen. Operatiivisen valmiuden edellyttämät henkilökysymykset tullaan selvittämään erikseen tätä koskevien valtakunnallisten ohjeiden valmistuttua.

3. Ehdotus palolaitoksen järjestysmuotoa ja hallintoa koskevaksi säännöstöksi

3.1. Yleistä

Palo- ja pelastustoimen hallintoa koskevat säännöt ehdotetaan palolautakunnan aikaisempiin kannanottoihin ja ehdotuksiin perustuen jaettavaksi erikseen Helsingin kaupungin palolautakunnan johtosääntöön ja Helsingin kaupungin palolaitoksen johtosääntöön, jotka vahvistaa kaupunginvaltuusto sekä Helsingin kaupungin palolaitoksen toimintasääntöihin, jotka vahvistaa palolautakunta. Edellä olevan perusteella tulevat laitoksen toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännökset käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi palolautakunnassa vasta sen jälkeen kun hallintoa koskevat yleisperiaatteet on vahvistettu johtosäännöillä.

3.2. Helsingin kaupungin palolautakunnan johtosääntö

Ehdotus palolautakunnan johtosäännöksi seuraa liitteenä B1. Ehdotuksen perustana on palolautakunnan johtosääntöjaoston vastaava esitys vuodelta 1971 uuden lainsäädännön edellyttämällä tavalla tarkistettuna. Ehdotuksessa on myös otettu huomioon kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston aikanaan esittämät näkökohdat.

3.3. Helsingin kaupungin palolaitoksen johtosääntö

Ehdotus palolaitoksen johtosäännöksi seuraa liitteenä B2. Myös tämä ehdotus perustuu pääosiltaan palolautakunnan johtosääntöjaoston ehdotukseen vuodelta 1971

kuitenkin siten tarkistettuna, että palonehkäisytointa varten ylläpidetään edelleen itsenäistä osastoa, mitä uusi palo- ja pelastuslainsäädäntö käytännössä edellyttää. Palolaitoksen perinteinen jakautuminen neljään osastoon on siis edelleen käyttökelpoinen eräin vähäisin tarkistuksin. Palolaitos jakautuisi ehdotuksen mukaan pelastusosastoon, jota johtaisi I apulaispalopäällikkö, tekniseen osastoon, jonka johdossa olisi II apulaispalopäällikkö, palonehkäisyosastoon, jonka päällikkönä olisi johtava palotarkastaja sekä hallinto-osastoon, jonka päällikkönä olisi hallintopäällikkö.

Johtosäännössä esitetään määrättäväksi vain palolaitoksen osastojako sekä palopäällikköä ja osastopäälliköitä sekä osastojen tehtäviä koskevat kysymykset. Osastojen jakautumisesta jaostoihin ja muihin pienempiin toimintayksiköihin määrättäisiin toimintasäännöissä.

3.4. Virkajärjestelyt ja ehdotuksen taloudelliset vaikutukset

Kuten aikaisemmin kohdassa 1 on selostettu, on palolaitoksen hallintoa kehitetty vaiheittain talousarvioiden puitteissa. Tähän ovat myös sisältyneet virkoja koskevat uudelleenjärjestelyt, jotka saatettiin käytännöllisesti katsoen päätökseen vuoden 1976 alkuun mennessä. Tähän sisältyi eräiden uusien tilapäisten virkojen perustaminen sekä entisten virkojen uudelleenjärjestelyjä. Erittäin tärkeänä on pidettävä muun muassa sitä, että laitoksen päällystö on vaiheittain saatu siirrettyä vuorotyöstä päiväpalvelukseen palolautakunnan tarkoittamassa laajuudessa. Muun muassa tällä järjestelyllä on voitu ratkaisevasti rajoittaa laitoksen tehtävämäärän nopean kasvun edellyttämää hallintopäällystön lisätarvetta.

Edellä olevasta sekä vaiheittain toimeenpannuista uudelleenjärjestelyistä johtuu, ettei palolaitoksen järjestysmuodon sekä johtosääntöjen uudistaminen vaadi tässä vaiheessa uusia virkoja tai virkajärjestelyjä. Näin ollen ei Helsingin kaupungin palo- ja pelastustointa koskeva johtosääntöuudistus merkitse kaupungille lisäkustannuksia.

Helsingin kaupungin palolautakunnan johtosääntö

1 §.

Helsingin kaupungin palolautakunta huolehtii palo- ja pelastustoimesta kaupungissa noudattaen sen lisäksi, mitä laissa ja asetuksessa on säädetty, tämän johtosääntöön määräyksiä.

Lautakunnan alaisena palokuntana on Helsingin kaupungin palolaitos.

2 §.

Lautakunnassa on yhdeksän jäsentä ja jokaisella jäsenellä henkilökohtainen varamies.

3 §.

Lautakunta kokoontuu kutakin kalenterivuotta varten päättäminaan aikoina sekä lisäksi puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta.

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ollessa estyneinä lautakunta valitsee jäsenistään tilapäisen puheenjohtajan kokousta johtamaan.

Lautakunnan kokouksissa toimii esittelijänä palopäällikkö, ellei lautakunta ole palopäällikön esityksestä määrännyt tiettyä asiaa tai asiaryhmää palolaitoksen muun viranhaltijan esiteltäväksi.

Tarvittaessa lautakunta voi kutsua kokoukseensa asiantuntijoita.

4 §.

Lautakunnan kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään kokouksen aika ja paikka, osanottajat, käsitellyt asiat, kokouksessa tehdyt ehdotukset ja suoritettut äänestykset sekä tehdyt päätökset.

Lautakunnan pöytäkirjaa pitää lautakunnan määräämä palolaitoksen palveluksessa oleva henkilö. Pöytäkirja tarkastetaan lautakunnan päättämällä tavalla kunnallislain säännösten mukaisesti.

Lautakunnan kirjeet allekirjoittaa puheenjohtajana toiminut henkilö ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä, ellei lautakunta toisin päätä.

Lautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset allekirjoittaa palopäällikkö ja varmentaa palolaitoksen asianomaisen osaston päällikkö, ellei lautakunta toisin päätä.

5 §.

Lautakunnan on noudatettava, mitä kunnallislaissa on säädetty ja kaupunginhallituksen ohjesäännössä määrätty kokousten ilmoittamisesta ja päätösten alistamisesta kaupunginhallituksen tutkittaviksi.

6 §.

Lautakunnan tehtävänä on sen lisäksi, mitä erikseen on säädetty ja määrätty,

1) valvoa, että palolaitos toimii tehokkaasti, taloudellisesti, tarkoituksenmukaisesti ja vahvistetun talousarvion puitteissa sekä kaupungin kokonaisuutena silmällä pitäen ja yhteistoiminnassa kaupungin muiden virastojen ja laitosten kanssa,

2) päättää kaupungin jakamisesta palopiireihin,

3) tehdä tarvittaessa kaupungin palo- ja pelastustoimen hoitamista koskevat sopimukset,

4) päättää talousarviossa sopimuspalokunnille osoitettujen avustusten jakamisesta,

5) hyväksyä palolaitoksen toimintasäännöt,

6) vahvistaa palolaitoksen virka- ja muiden palveluspukujen mallit sekä käytettävät virka-asematunnukset,

7) huolehtia sairaankuljetuksen järjestämisestä sen mukaan kuin siitä erikseen on määrätty,

8) vahvistaa ne palolaitokselle tulevat maksut ja korvaukset, joiden osalta ei toisin ole säädetty tai määrätty,

9) vahvistaa vähintään kerran vuodessa se ylin raja, mihin palopäällikön ja palolaitoksen osastopäälliköiden omalla vastuulla tehtävien urakkasopimusten sekä hankintoja, suunnittelutehtäviä ja muita palveluksia koskevien sopimusten arvo tai määrä saa kerrallaan nousta, sekä päättää tämänlaatuisista, vahvistetut rajat ylittävistä sopimuksista,

10) päättää vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on palo- ja pelastustointia koskevissa asioissa korvausvelvollinen tai kun vahinkojen korvaaminen tällaisissa tapauksissa muutoin katsotaan kohtuulliseksi, kuitenkin vain, jos korvattava määrä ei ylitä 2 000 markkaa tai kaupunginhallituksen vahvistamaa muuta määrää,

11) huolehtia kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätösten täytäntöönpanosta, kun se on annettu lautakunnan tehtäväksi,

12) hyväksyä ja määrääaikana lähettää kaupunginhallitukselle ehdotukset palo- ja pelastustoimen kehittämisen ja taloussuunnitelmiksi sekä talousarvioksi,

13) huolehtia siitä, että palo- ja pelastustointia varten myönnettävät valtionosuudet ja -avustukset määrääaikana haetaan sekä että myös avustukset asianmukaisessa järjestyksessä anotaan,

14) valita ne viranhaltijat ja toimihenkilöt, joiden osalta tämä tehtävä on palolaitoksen johtosäännössä määrätty lautakunnalle,

15) antaa määräajoin palo- ja pelastustointia koskevat toimintakertomukset kaupunginhallituksen määräysten mukaisesti,

16) tehdä kaupunginhallitukselle esityksiä sekä antaa lausuntoja, selvityksiä ja tietoja toimialaansa kuuluvista asioista sekä

17) huolehtia toimialaansa kuuluvista ja kaupunginhallituksen sille erikseen määräämistä muista tehtävistä.

7 §.

Lautakunnan kassa- ja tilitehtävistä huolehtii rahatoimisto.

Helsingin kaupungin palolaitoksen johtosääntö

1 §.

Helsingin kaupungin palolaitoksen tehtävänä on palolautakunnan valvonnan alaisena huolehtia palo- ja pelastustoimeen kuuluvista sekä sille erikseen määrättyistä tehtävistä sen mukaan, kuin laissa ja asetuksessa on säädetty sekä tässä johtosäännössä määrätty.

Palolaitos voi ottaa suoritettavakseen sille soveltuvia muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä, jos se on mahdollista laitoksen toimintavalmiutta vaarantamatta.

2 §.

Palolaitoksen päällikkönä on palopäällikkö, jonka tehtävänä on, sen lisäksi mitä erikseen on säädetty ja määrätty,

1) johtaa ja valvoo palolaitoksen ja sen henkilökunnan toimintaa sekä huolehtia laitoksen toiminnan tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä ja siitä, että tehtävät suoritetaan tehokkaasti, taloudellisesti, tarkoituksenmukaisesti ja vahvistetun talousarvion puitteissa sekä kaupungin kokonaisetua silmällä pitäen ja tehokkaassa yhteistoiminnassa kaupungin muiden virastojen ja laitosten sekä valtion ja yhteistoimintaluheen palo- ja muiden viranomaisten kanssa,

2) seurata palo- ja pelastustoimen vaatimusten huomioon ottamista kaupungin muissa toiminnoissa ja tehdä tarvittaessa tätä koskevia esityksiä,

3) päättää laitoksen palontorjunta- ja pelastustoiminnan valmiusvahvuudesta,

4) päättää järjestelystä, jonka mukaan hänen ja apulaispalopäällikköiden tulee olla vuorollaan tavoitettavissa erityistilanteiden varalle sekä osallistua tarvittaessa sammutus- ja pelastustoiminnan johtamiseen,

5) valvoo lautakunnan käsiteltäviksi tulevien asioiden valmistelua, olla läsnä lautakunnan kokouksissa ja toimia niissä esittelijänä, ellei lautakunta ole hänen esityksensä siirtänyt tiettyä asiaa tai asiaryhmää osastopäällikön esiteltäväksi,

6) huolehtia siitä, että lautakunnalle annetaan määräaikana ehdotus palo- ja pelastustoimen kehittämis- ja taloussuunnitelmiksi sekä talousarvioksi, palo- ja pelastustoimen edellisen vuoden toimintakertomus sekä lautakunnan pyytämiä suunnitelmia, selvityksiä ja muita tietoja,

7) päättää lautakunnan vahvistamissa rajoissa laitoksen urakkasopimuksista sekä hankintoja, suunnittelutehtäviä ja muita palveluksia koskevista sopimuksista,

8) päättää laitoksen maksettaviksi tulevien laskujen hyväksymisestä,

9) huolehtia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja lautakunnan päätösten täytäntöönpanosta, kun se on annettu laitoksen tehtäväksi,

10) päättää matkustusmääräyksen antamisesta laitoksen henkilökuntaan kuuluvalla, milloin laitoksen hoidettavana oleva tehtävä edellyttää kaupungin alueen ulkopuolelle kotimaassa suoritettavaa matkaa,

11) valvoa, että laitoksen hallintoon annettua kiinteätä ja irtainta omaisuutta hoidetaan huolellisesti ja käytetään tarkoituksenmukaisesti,

12) päättää revisioviraston lausunnon hankittuaan laitoksen hallinnossa olevan, käytöstä poistetun kaupungin irtaimen omaisuuden myynnistä, ellei toisin ole määrätty,

13) vahvistaa paloviranomaisen määräyksestä sammutus- ja pelastustoimintaan osallistuneille henkilöille tuleva palkkio,

14) huolehtia kaupungille sammutus- ja pelastustoimenpiteiden perusteella tulevien korvausten perimisestä,

15) allekirjoittaa laitoksen kirjeet, sopimukset ja muut asiakirjat sekä päättää niiden varmentamisesta,

16) antaa pyydettyä lausuntoja laitoksen toimialaan kuuluvista asioista sekä antaa kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille näiden pyytämiä tietoja ja selvityksiä sekä

17) suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan ja lautakunnan määräämät toimialaansa liittyvät muut tehtävät.

3 §.

Palolaitoksessa on

pelastusosasto,
tekninen osasto,
palonehkäisyosasto sekä
hallinto-osasto.

Pelastusosaston päällikkönä on ensimmäinen apulaispalopäällikkö, teknisen osaston päällikkönä toinen apulaispalopäällikkö, palonehkäisyosaston päällikkönä johtava palotarkastaja ja hallinto-osaston päällikkönä hallintopäällikkö.

4 §.

Pelastusosaston tehtävänä on, ellei toisin ole säädetty tai määrätty,

1) ylläpitää kunnalliselle palokunnalle säädettyä toimintavalmiutta sekä suorittaa tarvittavat sammutus- ja pelastustoimenpiteet samoin kuin palolaitokselle määrätty sairaankuljetustehtävät,

2) huolehtia palo-, pelastus- ja sairaankuljetustoimen edellyttämästä hälytys- ja viestitoiminnasta,

3) huolehtia palo-, pelastus- ja sairaankuljetustoimeen liittyvästä koulutustoiminnasta,

4) valvoa sopimuspalokuntien kanssa tehtyjen sopimusten noudattamista sekä

5) suorittaa lautakunnan ja palopäällikön määräämät muut tehtävät.

5 §.

Teknisen osaston tehtävänä on, ellei toisin ole säädetty tai määrätty,

1) huolehtia laitoksen toimintavalmiuden ylläpitämisen kannalta tarpeellisesta huolto- ja korjaustoiminnasta,

2) huolehtia osaltaan laitoksen rakennussuunnittelusta sekä palo-, pelastus- ja sairaankuljetuskaluston suunnittelusta, hankinnasta, korjauksesta ja kunnossapidosta,

3) huolehtia palo-, pelastus- ja sairaankuljetuskaluston varastoinnista ja varastokirjanpidosta sekä laitoksen irtaimistoluetteloiden pitämisestä,

4) huolehtia palo-, pelastus- ja sairaankuljetustoimen kannalta tarpeellisten hälytys- ja viestijärjestelmien suunnittelusta, hankinnasta, korjauksesta ja kunnossapidosta,

5) huolehtia laitoksen poltto- ja voiteluainevarastosta sekä sammutus- ja torjunta-ainevarastosta,

6) huolehtia laitoksen kiinteistöjen hoidosta, niiden teknisten laitteiden ja kalusteiden suunnittelusta, hankinnasta, korjauksesta ja kunnossapidosta sekä

7) suorittaa lautakunnan ja palopäällikön määräämät osaston toimialaan liittyvät muut tehtävät.

6 §.

Palonehkäisyosaston tehtävänä on, ellei toisin ole säädetty tai määrätty,

1) huolehtia siitä, että palotarkastukset suoritetaan,

2) osallistua rakenteellista palontorjuntaa koskevien säännösten noudattamisen valvontaan kaupungissa,

3) pyrkiä palonehkäisytoiminnalla luomaan toimintaedellytykset sammutus-, pelastus- ja sairaankuljetustehtävien hoitamiselle,

4) antaa laitoksen puolesta lausuntoja palopäällikön määräämissä rajoissa osaston toimialaan kuuluvista asioista,

5) valvoa nuohoustointia ja huolehtia sitä koskevien asioiden valmistelusta,

6) huolehtia palonehkäisytoimeen liittyvästä ohjaus- ja neuvontatoiminnasta sekä

7) suorittaa lautakunnan ja palopäällikön määräämät osaston toimialaan liittyvät muut tehtävät.

Palotarkastuksen voivat toimittaa niiden viranhaltijoiden lisäksi, joiden tarkastusoikeudesta on säädetty erikseen, palopäällikön valtuuttamat laitoksen viranhaltijat.

7 §.

Hallinto-osaston tehtävänä on, ellei toisin ole säädetty tai määrätty,

1) huolehtia lautakunnan sihteerin- ja toimistotehtävistä,

2) laatia annettujen ohjeiden mukaan ehdotukset palo- ja pelastustoimen kehittämisen- ja taloussuunnitelmiksi sekä talousarvioiksi,

3) seurata palo- ja pelastustoimen talousarvion noudattamista sekä määrärahojen käyttöä ja antaa määrääjoin niitä koskevia selvityksiä,

4) huolehtia laitoksen henkilökunnan palkanlaskennasta ja palvelussuhteeseen liittyviä sosiaalisia etuja koskevista asioista,

5) huolehtia lautakunnan ja laitoksen toimialaan kuuluvia valtionosuuksia ja -avustuksia sekä muita avustuksia koskevien asioiden valmistelusta,

6) huolehtia laitoksen muista yleisistä talous- ja toimistotehtävistä,

7) huolehtia laitoksen varushuoltoon liittyvistä suunnittelu-, hankinta- ja kunnossapitotehtävistä,

8) valmistella lautakunnalle määrääjain palo- ja pelastustointia koskevat toimintakertomukset sekä

9) suorittaa lautakunnan ja palopäällikön määräämät osaston toimialaan liittyvät muut tehtävät.

8 §.

Osastopäällikön tehtävänä on, sen lisäksi mitä erikseen on säädetty ja määrätty,

1) johtaa, valvoa ja kehittää osaston toimintaa,

2) huolehtia lautakunnalle esiteltävien, osaston toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta sekä esitellä lautakunnan kokouksessa hänen esiteltäväkseen määrätty asiat,

3) huolehtia päätösten täytäntöönpanosta, kun se on määrätty osaston tehtäväksi,

4) huolehtia, että laskut ja osaston tileihin kuuluvat asiakirjat tarkastetaan annettujen määräysten mukaisesti, sekä valvoa määrärahojen käyttöä osaston osalta,

5) huolehtia, että osaston käytössä olevaa omaisuutta hoidetaan huolellisesti ja käytetään tarkoituksenmukaisesti,

6) päättää lautakunnan vahvistamissa rajoissa osaston urakkasopimuksista sekä hankintoja, suunnittelutehtäviä ja muita palveluksia koskevista sopimuksista,

7) luovuttaa kaupungin omien tarpeiden tyydyttämisen huomioon ottaen, vuokralle tai muutoin käytettäväksi osaston käytössä olevia huonetiloja, rakennelmia, laitoksia, laitteita ja muuta irtaimistoa tilapäisesti tai toistaiseksi, enintään kuuden kuukauden irtisanomisajalla,

8) määrätä osaston henkilökunnan työnjaosta ja tehtävistä, mikäli niistä ei ole erikseen määrätty,

9) päättää osaston henkilökunnan vuosi- ja sairauslomista sekä sijaisten määräämisestä voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti,

10) allekirjoittaa osaston kirjeet, sopimukset ja muut asiakirjat sekä

11) tehdä palopäällikölle osastoa koskevia esityksiä ja suorittaa tämän hänelle antamat muut tehtävät.

9 §.

Palopäällikön ja osastopäälliköiden päätöksistä on pidettävä pöytäkirjana päätösluetteloa, johon nähden on noudatettava, mitä kunnallislaissa on säädetty ja kaupunginhallituksen ohjesäännössä määrätty päätösten alistamisesta kaupunginhallituksen tutkittaviksi.

10 §.

Palopäällikön estyneenä tai poissa ollessa toimii hänen sijaisenaan ensimmäinen apulaispalopäällikkö ja tämänkin estyneenä tai poissa ollessa toinen apulaispalopäällikkö.

Osastopäällikön estyneenä tai poissa ollessa toimii hänen sijaisenaan palopäällikön määräämä henkilö.

11 §.

Sen lisäksi, mitä palopäällikön sekä palo- ja pelastushenkilöstöön kuuluvan päällystön ja alipäällystön sekä palotarkastajan kelpoisuudesta virkaan on säädetty, vaaditaan

1) palopäälliköltä yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu virkaan soveltuva loppututkinto sekä riittävä johtamiskokemus,

2) pelastusosaston päälliköltä, teknisen osaston päälliköltä ja palonehkäisyosaston päälliköltä yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu virkaan soveltuva diplomi-insinöörin tutkinto tai teknillisessä opistossa suoritettu insinöörintutkinto ja lisäksi johtamiskokemusta sekä

3) hallinto-osaston päälliköltä yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu virkaan soveltuva loppututkinto sekä perehtyneisyys hallinto- tai taloustehtäviin.

Muulta henkilökunnalta vaadittavan pätevyyden määrää valinnan suorittava viranomainen ottaen huomioon, mitä erikseen on säädetty ja määrätty.

12 §.

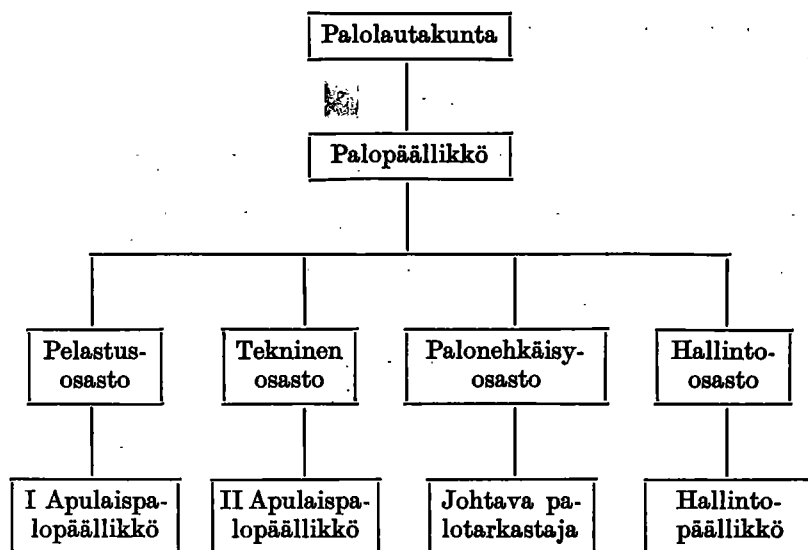
Palopäällikön viran täyttämisestä on säädetty erikseen.

Laitoksen vakinaiset ja tilapäiset viranhaltijat valitsee lautakunta lukuun ottamatta ylipalomiehiä ja palomiehiä, sairaankuljettajia, autonkuljettajia sekä näihin verrattavaa toimisto-, huolto- ja teknistä henkilökuntaa, jotka valitsee palopäällikkö.

Työsuhteessa olevan henkilökunnan ottaa ja irtisanoo palopäällikkö.

13 §.

Palolaitoksen kassa- ja tilitehtävistä huolehtii rahatoimisto.

RATKAISUVALLAN SIIRTÄMISTOIMIKUNTA

9. 4. 1976

Kaupunginhallitukselle

Asia: Lausunto ehdotuksista palolautakunnan ja palolaitoksen johtosäännöksi.

Ratkaisuvallan siirtämistoimikunta ilmoittaa, että toimikunta on osallistunut yllä mainittujen johtosääntöehdotusten valmistelutyöhön ja että toimikunnan taholta esitetyt näkökohdat on otettu niissä huomioon. Näin ollen toimikunnalla ei ole ehdotuksiin nähden huomautettavaa.

Erkki Linturi
puheenjohtaja

Pentti Mäkelä
sihteeri